

★ GROEP 2 ★ 6 TOT 8 JAAR

MIJN STEEN

Elvis Peeters en Nicole van Beal (tekst), Sebastiaan Van Doninck (illustraties)

Lannoo

(door Inger Bos)

OVER DE MAKERS

Jos Verlooy is geboren op 10 augustus 1957 in Grimbergen. Hij schrijft al sinds hij op de lagere school zat: eerst stripverhaaltjes en later ook gedichten. Zelf las hij in zijn jeugd *Torenhoog en Mijlenbreed* van Tonke Dragt, *Erik of het klein insectenboek* (Godfried Bomans) en *De kleine Johannes* (Frederik Van Eeden) en de stripverhalen *De avonturen van Nero* (van Marc Sleen). Hij start in 1982 onder de naam **Elvis Peeters** als zanger en tekstschrijver van punkgroep Aroma di Amore. In 1992 debuteert Jos Verlooy met het toneelstuk *Het uur van de aap*. Sindsdien schrijft hij theaterstukken, hoorspelen, verhalen en romans. Samen met zijn vrouw **Nicole van Bael** schrijft hij ook onder de naam **Elvis Peeters**. In 2001 verschijnt het eerste jeugdboek: *Meneer Papier gaat uit wandelen*. Elvis

Peeters schreef dit verhaal voor zijn zoontje voor wanneer hij ging slapen. Daarna zijn er nog twee delen over Meneer Papier verschenen: *Meneer Papier is verscheurd* (2003) en *Meneer Papier en zijn meisje* (2008). Voor het laatste deel heeft Elvis Peeters een Zilveren Griffel ontvangen. Alle drie de delen over Meneer Papier zijn geïllustreerd door Gerda Dendooven. Met haar maakte Elvis Peeters ook het prentenboek *Rennen* (2013).

Bronnen: elvispeeters.be, leesplein.nl, wikipedia

Sebastiaan Van Doninck is geboren op 5 juli 1979 in Herentals. Hij volgde Kunstsecundair onderwijs aan het Sint-Lucas Instituut in Antwerpen. Daarna volgde hij de richting Grafische en reclamevormgeving aan de Karel de Grote Hogeschool in Antwerpen. Hij heeft les gekregen van onder andere Carll Cneut en André Sollie.

Sebastiaan Van Doninck werkt voor volwassenen en kinderen. Zijn werk wordt vaak omschreven als kleurrijk, maar met een donkere kant, geïnspireerd op kinderboekillustraties uit de jaren vijftig of op Japanse kunst. In 2003 verschenen zijn twee eerste prentenboeken bij uitgeverij De Eenhoorn: *Het woei*, met Edward van de Vendel, en *Oink!*, met Geert De Kockere. *Het woei* stond op de longlist van de Gouden Uil Jeugdliteratuur 2004, was genomineerd voor de Boekenpauw 2004 en ontving een Vlag en Wimpel voor de illustraties.

Naast illustraties voor kinderboeken maakt Sebastiaan Van Doninck illustraties voor non-fictieboeken en voor tijdschriften als *BoekieBoekie*, een kindertijdschrift over kunst en literatuur. In 2008 werd hij geselecteerd als één van de twaalf Europese illustratoren die een artikel, portfolio en interview kregen in het vooraanstaande grafisch magazine *Print* uit New York. Naast zijn werk als illustrator geeft Sebastiaan Van Doninck ook les. Een aantal van zijn studenten zijn inmiddels zelf ook succesvolle illustratoren, zoals Anton Van Hertbruggen en Mattias De Leeuw.

Bronnen: sebastiaanvandoninck.com, leesplein.nl

1. VOOR HET LEZEN

Omslag en titel

Laat de voor- en achterkant van het boek aan de juryleden zien. De titel van dit boek is: Mijn steen. Praat met de juryleden over de omslagillustraties en de titel.

- Wat zien jullie op de tekening op de voorkant? (voorkant: een vogel op hoge poten en een hagedis samen op een steen, een paar plantjes bij de stenen, een tweede kleinere steen; achterkant: de hagedis bij een steen, de vogel bij een (andere) steen; ...)
- Hoe zien de woorden van de titel eruit? (de rode kleur kleur vervaagt van donker bovenaan naar steeds lichter; smalle letters, met een bijzondere n in 'mijn' en ook een bijzonder n in 'steen'; veel rood (ook in de naam van de schrijver en die van de illustrator; ...))
- De n van het woord 'steen' heeft een bijzondere krul. Waar doet die krul jullie aan denken? (bijvoorbeeld aan de lange tong van een hagedis, aan de snavel van een vogel, ...)
- Waar gaat dit verhaal over, denken jullie? Verwachten jullie een grappig/serieus, droevig/vrolijk of ander soort verhaal? Waaraan zien jullie dat?

2. TIJDENS HET LEZEN

- Lees het verhaal voor aan de juryleden en laat de prenten zien. De tekst bestaat uit gedachten van de vogel en veel dialoog tussen de vogel en de hagedis. Laat bij het voorlezen goed merken welke tekst bij welk personage hoort. De vogel is de ik-figuur, de tekst van de hagedis staat in de 3e persoon.
- Er zit veel ritme in de tekst, laat dat horen door de korte zinnen voldoende ruimte te geven.
- Vraag de juryleden om tijdens het luisteren te letten op wat beide dieren zeggen om de ander te overtuigen dat de steen van hem is.

3. NA HET LEZEN

Verhaal

Besprek met de juryleden een aantal verhaalelementen.

- Welk patroon/welke herhaling zit in het verhaal, vinden jullie? (de vogel die steeds terugkomt bij dezelfde steen; beide dieren zeggen steeds dat de steen van hem is; beide dieren praten alleen over zichzelf, proberen daarmee de ander te overtuigen, ze weten niks van de ander; ...)
- De vogel en de hagedis zijn steeds aan het ruziën. Stopt het ruziën nog? Wanneer? (na al het gekissebis biedt de vogel aan om de hagedis over het terrein te vliegen, zodat hij een andere steen kan uitzoeken; de vogel laat de steen nog even aan de hagedis, de vogel begrijpt dat de hagedis de steen ook prettig vindt; ...) Hoe zouden jullie het oplossen?
- De hagedis verdwijnt ineens. Wat is er met hem gebeurd, denken jullie?
- Er is niet veel actie in het verhaal, er gebeurt niet heel veel. Hoe vinden jullie dat?
- Van wie is de steen, vinden jullie?
- Kunnen jullie voorbeelden bedenken waarbij twee (of meer) mensen ruzie maken om een plek? (als er vluchtelingen in een nieuw land aankomen, als er een nieuwe weg aangelegd moet worden, als er veel kinderen op hetzelfde klimrek willen spelen, ...)

Personages

Besprek met de juryleden de personages in het verhaal.

- De vogel denkt op de eerste pagina na over zijn steen. Wat valt jullie daarbij op? Houdt hij van drukte en verandering, of juist niet? (de vogel houdt wel van afwisseling, maar wel vanaf een vast punt; ...)
- Hoe gedraagt de hagedis zich? (vijandig, hij doet direct alsof de steen van hem is; grappig: hij vraagt of de steen een ei van de vogel is; jaloers: hij kan niet vliegen, hij heeft niet zulke sterke ogen, hij heeft niet zo'n verre blik; ...) Snapt de hagedis waarom de vogel de steen belangrijk vindt? (nee, hij kent de zee niet, hij vindt dat de vogel die kan vliegen gemakkelijk een andere steen kan uitzoeken; ...)
- Hoe reageert de vogel op de hagedis? (de vogel heeft het vooral over zichzelf en waarom de steen

voor hem belangrijk is; hij weet niet hoe de hagedis leeft; de vogel kan niet omgaan met de verandering, maar hij wil geen ruzie; ...)

- Wanneer de hagedis verdwenen is, voelt de vogel zich anders? Wat is er veranderd, volgens jullie? (eerst was de vogel er zeker van dat de steen van hem was, nu is hij niet meer zo zeker; de vogel blijft naar de hagedis zoeken, hij kan zich niet voorstellen dat de hagedis weg is, terwijl de steen zoveel voordelen voor de hagedis heeft; de vogel vindt bij de steen niet meer de rust die hij er eerst wel vond; ...)
- Had dit verhaal ook verteld kunnen worden met twee dezelfde dieren, denken jullie?

Taal

Besprek met de juryleden de taal in het verhaal.

- Wat valt jullie op aan de zinnen? (veel korte zinnen; de lange zinnen bestaan ook uit korte gedeelten; ...)
- Welke herhalingen hebben jullie in de tekst gehoord? Welke woorden worden veel gebruikt? (woorden: mijn, steen, hier, zee, land, vertrekken, ...; 'Hier slaap ik en hier rust ik uit. Van hieruit kijk ik naar de zee, van hieruit kijk ik naar het land. Hier keer ik altijd weer naar terug, naar deze steen.')
- Welk woord of welke zin vinden jullie mooi?
- Er staat op de eerste pagina: 'Het water dat deint, het gras dat wuift. Zand dat opwaait.' Zien jullie dan voor je hoe het landschap eruitziet? Hebben jullie nog meer van dat soort zinnen gehoord, waarbij je je goed kunt voorstellen hoe het is om bij de steen te zijn? ('Hij is warm in de zon, ik kruip er graag bovenop, dat is lekker aan mijn buik.'; ...)

Illustraties

Besprek met de juryleden de illustraties. Het verhaal wordt ook met de kleurenillustraties verteld.

- Denken jullie dat het verhaal te begrijpen is zonder de tekeningen? (het beeld is ondersteunend, versterkt, laat zien hoe de dieren zich tot elkaar verhouden; het beeld geeft veel sfeer aan de tekst door de kleuren, het uitzicht, ...)
- Er zitten niet alleen patronen in de tekst, woorden en onderdelen die steeds hetzelfde of op een iets andere manier terugkomen, maar ook in de prenten. Welke herhalingen zien jullie in de prenten? (de steen; de struiken/planten; de insecten; het schip op het water; ...)
- Wat vinden jullie ervan dat er steeds bijna hetzelfde te zien is? Kijken jullie dan extra goed naar hoe de dieren zich bewegen tegenover elkaar? (nadruk ligt nu meer op de personages en met name op de verhouding tussen de dieren)
- Kijk nog eens goed naar de manier waarop het water getekend is. Dat bestaat vaak uit een paar grijsblauwe strepen. Wat vinden jullie van deze manier van tekenen/schilderen?
- Kijk nog eens goed naar de twee dieren. Wat valt jullie op? (de vogel torent hoog boven de hagedis uit, maar ze kijken elkaar wel aan; de vogel neemt meer afstand en wijst naar de zee, de hagedis laat met zijn poot weten dat hij niet weet wat de zee is; de hagedis zit steeds op de steen, alleen op de eerste prent en pas als de hagedis weg is, staat de vogel weer op de steen; veel afstand tussen de vogel en de hagedis wanneer de hagedis zijn lange tong laat zien, de vogel is hier bijna net zo klein als de hagedis, de insecten zijn in verhouding heel groot; de vogel en de hagedis gebruiken hun poten/vleugels om hun verhaal kracht bij te zetten, zoals mensen dat vaak ook doen; de lange grote vogel op een smalle tak, in de verte zit, vaag te zien, de hagedis op de steen te luieren; ...)
- Wat valt jullie op aan de kleuren op de prenten? (veel aardetinten, veel matte kleuren, alleen de hagedis is fel rood; ...) Wat vinden jullie van deze kleuren?
- Wat valt er op aan de kleuren op de prent wanneer de vogel begint te twijfelen over de steen en over de bedoeling van de hagedis ('Heeft hij het begrepen? Houdt hij mij voor de gek?')? (de kleuren zijn veel donkerder, de vogel is zwart afgebeeld, ...) Wat wil de tekenaar hiermee zeggen, denken jullie?
- De illustrator heeft voor de achtergrond geen kleur gebruikt en een groot deel van de pagina juist wit gehouden. Hoe vinden jullie dat? (wit zorgt meestal voor rust in een tekening; het wit maakt hier dat de lezer meer aandacht heeft voor de figuren; ...)
- Welke prent vinden jullie het mooiste, het aansprekendst, het grappigst?

Creatieve opdracht

Materiaal

- Kleurpotloden
- Pen
- Wit teken/schrijf-papier

- Laat de juryleden een plek tekenen waar zij graag zijn.
- Laat de juryleden een elfje (dichtvorm: 1e regel 1 woord, 2e regel 2 woorden, 3e regel 3 woorden, 4e regel 4 woorden, 5e regel 1 samenvattend woord) schrijven over een plek waar zij graag zijn. Begin eerst met een woordweb over die plek, vraag ook naar zintuigelijke ervaringen. Laat hen (een aantal van) de woorden uit het woordweb gebruiken voor het elfje.

Extra titels

- We hebben een hoed / Jon Klassen (Gottmer, 2016) – delen
- De man in de wolken / Koos Meinderts en Annette Fienieg (Lemniscaat, 2010) – bezit, delen
- Mag je zeggen wat je vindt? / Aby Hartog & Sander Hartog, Maartje Kuiper (Querido, 2017) – filosofie

Juryleden kunnen online op de KJV-boeken reageren.

Ga naar www.kjv.be, klik op 'Welke boeken moet ik lezen' en dan op de groep en het boek in kwestie.